

Samen op weg naar een gezonde gemeente ?

Aan de onderhandelaars, betrokken bij de gemeentelijke coalitieonderhandelingen

U staat voor de belangrijke maar moeilijke opdracht om op basis van de uitslag van de verkiezingen van 21 maart jl. te onderzoeken wat de basis voor een nieuw college van B&W kan vormen, een nieuw college wat enerzijds kan steunen op voldoende draagvlak in de gemeenteraad en anderzijds de beleidsmatige antwoorden formuleert voor de toekomst.

Voorwaar geen gemakkelijke opgave gezien de nodige verschillen tussen de verkiezingsprogramma's. Wij, als afdeling Maatschappij & Gezondheid van V&VN (waarin wijkverpleegkundigen, jeugdverpleegkundigen, verpleegkundigen Openbare Gezondheidszorg en casemanagers dementie samen optrekken) willen u, en daarmee ook de toekomstige wethouder daarbij graag ondersteunen.

Een van de thema's die een belangrijke rol hebben gespeeld in de verkiezingen is het dossier zorg en welzijn. De gemeente heeft er de afgelopen jaren immers flink wat taken bij gekregen. Vanaf 2015 moet de gemeente de jeugdwet, de nieuwe WMO en de participatiewet uitvoeren binnen beperkte budgettaire kaders. En een dossier wat bij ongewijzigd beleid in de toekomst voor de nodige hoofdbrekens zal gaan zorgen wanneer de vergrijzing echt doorzet. met de daaraan verbonden personele en financiële problemen, gekoppeld aan sociaaleconomische gezondheidsverschillen die nu al een groot gezondheidsverlies veroorzaken.

De laatste jaren groeit in toenemende mate het besef dat we een radicaal andere kant uit moeten met de gezondheidszorg. We kunnen het ons gewoonweg niet permitteren om mensen (jongeren, volwassenen, ouderen) langs de kant te laten staan door ongezondheid die bij een ander beleid te vermijden was geweest. We kunnen het ons gewoonweg niet permitteren om steeds meer geld te moeten besteden aan zorg, waardoor andere gemeentelijke sectoren als onderwijs en huisvesting in de knel komen, terwijl veel zorgvragen bij een ander beleid vermijdbaar was geweest..

Internationaal en nationaal ontstaat er een nieuwe richting in het **Triple-Aim-concept** (Berwick), met drie doelen voor de toekomst: 1) Mensen langer gezondheid houden 2) Kwaliteit van zorg op peil houden 3) vermijdbare kosten terugdringen. Geoperationaliseerd in het positieve gezondheid concept en het "van Ziekte en Zorg (ZZ) naar Gezondheid en Gedrag(GG) naar Mens en Maatschappij (MM)-paradigma: **Van ZZ en GG naar MM.**

Deze benadering kan U helpen om duurzaam beleid te ontwikkelen waarbij door investeren in gezondheid en preventie de zorgkosten teruggedrongen kunnen worden, zoals bv. Gezond Overvecht ons leert. Maar de winst van "een gezonde gemeente" heeft een positief effect op vrijwel alle gemeentelijke beleidsterreinen, zoals blijkt uit de evaluatie na 10 jaar van het programma "Gelijke Gezondheid, Gelijke Kansen

De meerwaarde van gedeelde belangen

Er is intussen de nodige evidence beschikbaar voor het positieve effect van een uitnodigende omgeving op gezond gedrag. Zo wijst onderzoek uit dat kinderen uit wijken met veel oversteekplaatsen drie tot vijf keer vaker lopend of fietsend naar school gaan. Een duidelijke aanbeveling voor het streven naar een integrale aanpak vanuit gedeelde belangen. De gedeelde belangen van de diverse beleidsafdelingen van de gemeente worden goed inzichtelijk gemaakt door 'gemeentebreed' deze vraag te stellen: wat zouden we winnen bij een gezondere gemeente? Daarop zijn uiteenlopende antwoorden mogelijk, die duidelijk maken dat iedereen er beter van wordt:

- Onderwijs: minder schooluitval, meer diploma's.
- Financiën: gezonde burgers, minder uitkeringen.
- Financiën: gezonde groene omgeving betekent hogere waarde vastgoed.
- Milieu: meer lopen en fietsen, minder vervuiling.
- Economie: beter vestigingsklimaat voor bedrijven en aantrekkelijk woongebied voor hoger en middenkader.
- Economie: gezondere werknemers, minder verzuim.
- Veiligheid: gezonde mensen zijn actiever in de openbare ruimte.
- Toerisme: een groene en gezonde gemeente als potentie.
- Bestuurlijk: meer waardering voor het bestuur (betere resultaten verkiezingen).

Triple-Aim vraagt het nodige van uw kant.

1. Durft U het aan om preventie en zorg in de wijk voortaan te beschouwen als investeringen in de toekomst in plaats van als kosten, zoals toonaangevende gezondheidseconomen en belangrijke adviesorganen al jarenlang bepleiten?
2. Durft U het aan om investeringen in preventie, zorg en een zorgzame civil society (gemeenschapszorg) de komende jaren substantieel te vergroten tegen een zeer aantrekkelijk (maatschappelijke) rendement?
3. Durft U het aan om samen met de zorgverzekeraars in uw gemeente de barrières te slechten in de bekostiging om zorg en preventie te verbinden en daarmee tot een win-win-situatie te maken. VNG en ZN (Zorgverzekeraars Nederland) bepleiten deze aanpak en kunnen U helpen hier modellen voor te ontwikkelen.
4. Durft U het aan om het primaat te verschuiven naar collectieve preventie en naar een gezonde (fysieke en sociale) wijk en leefomgeving, zoals adviesorganen RIVM, Gezondheidsraad, RVS en het SCP adviseren?
5. Met andere woorden, durft U het aan om het Triple Aim concept en het van "ZZ via GG naar MM"-paradigma tot leitmotiv van uw toekomstige beleid te maken?

U kunt rekenen op Verpleegkundigen Maatschappij & Gezondheid

Pakt U de handschoen op, dan kunt U op ons rekenen. U krijgt medewerking van de beroepsgeroep van verpleegkundigen Maatschappij & Gezondheid:

- die geworteld is in de samenleving en in de wijken, die burgers steunt aan het begin en het eind van het leven, die gezonde burgers gezond houdt en zieke burgers verpleegt en die preventie en zorg verbindt;
- die zowel werkt ten behoeve van individuen maar ook ten behoeve van groepen en populaties;
- die over de expertise beschikt om samen met burgers en professionals effectieve en realiseerbare plannen te maken voor een gezonde leefomgeving, gezonde wijken, gezonde scholen etc.
- die uitstekend samenwerkt met professionals en instellingen binnen en buiten de gezondheidszorg en daarmee in het sociale domein de verbinding maakt tussen gezondheid, welzijn, wonen, veiligheid, onderwijs etc.
- die aangetoond heeft grootschalige maatschappelijke baten te generen: elke euro jeugdgezondheidszorg levert 11 euro winst, besparing op opnames in ziekenhuis, verpleeghuizen en jeugdhulpinstellingen, vergroting van arbeidsparticipatie, minder schooluitval.

De afdeling Maatschappij en Gezondheid (M&G) van V&VN waarin wijkverpleegkundigen, Jeugdverpleegkundigen, verpleegkundigen Openbare Gezondheidszorg en casemanagers dementie samen optrekken, heeft het gedachtegoed van Triple Aim en "van ZZ via GG naar MM" omarmd en kan U daarmee graag helpen een bijdrage leveren aan het oplossen van maatschappelijk problemen.